

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Történelem, Régészet, Levéltár, Művészettörténet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Egyetemes történetírás (HLM1105)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Lupescu Mária egyetemi docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Fehér Andrea egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6 Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy/ kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					20
Vizsgák					15
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	105				
3.8 A félév össz-óraszama	42(fizikai)+105(konven.) =147				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	a Történelem, Régészet, Művészettörténet és Levéltár szakos hallgatónak kötelező a tárgy felvétele a tanulmányi szerződésükbe
4.2 Kompetenciabeli	a magyar és legalább egy idegen nyelv (angol, francia, német) ismerete erősen ajánlott

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	a jelenlét ajánlott
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	70%-os jelenlét kötelező a szemináriumi könyvészet ismerete kötelező aktív részvétel

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• fogalmi és tárgyi ismeretek elsajátítása • a tárgy ismeretéhez szükséges módszerek elsajátítása • a módszerek helyes használata a szakmán belül • történelmi tények megállapítása a források alapján • képesség az elsajátított információk továbbadására írásban és szóban, anyanyelven és egy választott idegen nyelven
Transzverzális kompetenciák	• az elsajátított alapismeretek felhasználása más, a történelemmel rokon szakterületek helyzeteinek, eseményeinek leírásában • a történelmi események elemzése, megfelelő értékelése, kontextusba helyezése • a történelmi művek értékelése a történetírás szempontjából, behelyezésük egy-egy történetírói irányzatba • esettanulmányok feldolgozása és értékelése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A diszciplína a múltról való elmélkedést tekinti feladatának. • Olyan kérdésekre próbál választ adni, hogy vajon a nyugati kultúrát, melynek mi magunk is részesei vagyunk Közép-Európában, miért érdekli ennyire a múlt, mi a magyarázata a történelmi művek ilyen páratlan népszerűségének és gazdagságának. A lehetséges válasz és egyben a diszciplína vonzereje is a kérdés rendkívüli komplexitásában rejlik. • A tantárgy időszerűségét az adja, hogy mikor a 20. század végén - 21. század elején oly sokat beszélnek a történettudomány válságáról, a történészek pedig újabb és újabb történetelméletekkel állnak elő a történetírás igazolására, és/vagy hogy megvédelmezzék tudományterületüket más diszciplínák hódításaitól, egy átfogó historiográfiai tantárgy keretében kísérletet tehetünk a történetírást a maga történetiségében szemlélni. • Az előadások és szemináriumok keretében sor kerül a történetírás egyes korszakainak és aspektusainak a számbavételére, a kiemelkedő történetírók munkásságának és alkalmazott módszereiknek a megismerésére. A téma bősége egyben korlátokat is szab, ezért csak a fejlődés főbb vonalai kerülnek bemutatásra.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A végső cél, hogy a hallgatók számára nyilvánvalóvá váljék: a történelem és a történetírók milyen szerepet játszottak a nyugati kultúra különböző társadalmában és korszakaiban. • Cél ugyanakkor megismertetni a hallgatókat a századok során kialakult történelmi iskolákkal, azok markáns egyéniségeivel, és bemutatni hatásukat a történetírás fejlődésére. • A történetírás különböző irányzatainak és szakaszainak ismeretén túl fontos célkitűzés továbbá, hogy a hallgatók a történelem természetét megértsék, a történetírás úgynevezett válságának dimenzióit realiztikusabban ítéljék meg és nagyobb rálátással olvassák és értelmezzék a történelmi műveket. • Mindezen célkitűzések az elbeszélés, értelmezés, összehasonlítás, leírás módszerével érhetők el.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. téma (1. hét): <i>Bevezető gondolatok a történetírásról és a történetírás történetéről, a történetírás születése</i> Alapfogalmak, kulcsszavak: a történetírás, a történetírás története, a történetíró és szerszámosládája, a történész mestersége	Vetített előadás, kommunikáció	
2. téma (2. hét): <i>A poliszok korának történetírói</i> (logográfusok, a polisz új története, korlátai és túl a polisz határain: a hellenizmus korának történetírása, képviselők: Hérodotosz, Thuküdidész, Xenophón) Alapfogalmak, kulcsszavak: tér és idő, ok és okozat, jó és rossz, szükségszerű és véletlen - gondolkodási kategóriák; az írás személyessé válása; a történelem humanizálása	Vetített előadás, kommunikáció	
3. téma (3. hét): <i>A római történetírás</i> (átmenet: görög-római történetírás, a köztársaság történetírói, a történetírók és a császárság, képviselők: Polübiosz, Sallustius, Titus Livius, Tacitus, Suetonius, Ammianus Marcellinus) Alapfogalmak, kulcsszavak: a hérodotoszi vagy a thuküdidészi út követése; <i>sine era et studio</i> elv (nem)alkalmazása; <i>ab urbe condita</i> kronológia; <i>annales, historia</i>	Vetített előadás, kommunikáció	
4. téma (4. hét): <i>A keresztény történetírás</i> (kialakulása, a folytonosság kérdése, átmenet a középkori történetírásba; képviselők: Tertullianus, Lactantius, Euszebiosz, Szent Ágoston, Jeromos) Alapfogalmak, kulcsszavak: kereszténység; keresztény időszemlélet; tekintélyek; módszer: idézés; isteni gondviselés.	Vetített előadás, kommunikáció	
5. téma (5. hét): <i>A középkori történetírás</i> (műfaji gazdagság, a középkori történetírás műhelyei, a keresztény témák továbbélése, kísérlet a császárság és a kereszténység egységének megteremtésére, tematikus történetírás, a városoknak múltja lesz, a középkori történetírás válsága; képviselők: Tours-i Gergely, Einhard, Freisingi Ottó). Alapfogalmak, kulcsszavak: évkönyv, geszta, életrajz, krónika; keresztény kronológia; egyetemes történet	Vetített előadás, kommunikáció	
6. téma (6. hét): <i>A humanista történetírás</i> (paradigmaváltás - a történetírás elválik a teológiától, az emberek visszakapják múltjukat (lassan és fokozatosan megy végbe), itáliai reneszánsz történetírók, humanista irányváltás Itálián kívül, képviselők: Leonardo Bruni, Flavio Biondo, Niccolò Machiavelli, Francesco Guicciardini, Aenea Silvio Piccolomini, Thomas Morus, Johannes Sleidanus; esettanulmány: Lorenzo Valla, <i>Értekezés Konstantin állítólagos adományozási okiratának meghamisításáról</i>, 1440) Alapfogalmak, kulcsszavak: reneszánsz; humanizmus; antikvitás; vulgáris nyelv; forráskritika.	Vetített előadás, kommunikáció	

7. téma (7. hét): <i>A kritikai történetírás</i> (átmeneti jellegű történetírás az alapvetően történetellenesnek tekinthető középkor és a történettudomány teljes emancipációját eredményező XIX. századi historizmus között, a reformáció és reakciója, az ellenreformáció, paradigmaváltás, a tudományos történetírás alapvetése, „kritikai történetírás”- kritikai iskolák, esettanulmány: Jean Mabillon, <i>De re diplomatica</i>) Alapfogalmak, kulcsszavak: reformáció; vita; bollandista, maurinus; legisták; kritikai iskola; államismeret.	Vetített előadás, kommunikáció	
8. téma (8. hét): <i>A felvilágosodás</i> (paradigmaváltás, hosszú folyamat, elindítója a reneszánsz, folytatója a reformáció, betetőzője a felvilágosodás; a történelmi változások racionális magyarázatának igénye tovább csökkentette az isteni gondviselés és akarat szerepét, sőt egyes esetekben már teljesen ki is iktatta; különböző környezeti (földrajzi, éghajlati), valamint emberi (morális és társadalmi) tényezők állítása mint okok; tökéletesedett a források kritikai vizsgálatának módszertana. Esettanulmány: Giambattista Vico ciklikus modellje. A felvilágosodás legjelentősebb történetírója: Voltaire. Alapfogalmak, kulcsszavak: erudíció, elegancia, Aufklärung, fejlődés, haladás	Vetített előadás, kommunikáció	
9. téma (9. hét): <i>A pozitívizmus. A történetírás professzionalizálódása a 19. században</i> (a történettudós és természettudós hasonlósága; a történész feladata empirikus jellegű; elfogadható módszerek: megfigyelés, érzékelés; a természettudományok hatása, a 19. század négy nagy gondolkodói áramlata és az ezekhez kapcsolódó történetírói irányzatok: pozitívizmus, romantika, historizmus, marxizmus. Esettanulmányok: Auguste Comte, Henry Thomas Buckle, Leopold von Ranke) Alapfogalmak, kulcsszavak: evolúció, törvények	Vetített előadás, kommunikáció	
10. téma (10. hét): <i>A romantika</i> (korábról ismert és használt alapfogalmak szembeállítás: a felvilágosodás és a pozitívizmus egyetemességével az egyedit, az általánossal a különöst, az emberiséggel a nemzetit, az ésszel az érzelmet, a valósággal a képzeletet, a világossággal a ködbe vesző misztikumot, az antiklerikalizmussal a vallásos hitet állította szembe a romantika; egzotikus tájak; a tömegek felfedezése a történelem számára. A romantikus történetírók egyik közös célja: nemzetük történelmi emlékezetének a megteremtése. Ezért a világ történetének különböző aspektusai helyett legtöbbször a saját nemzeti múlt dicső és/vagy kritikus szakaszai felé fordult. Ez hozta magával a középkor újrafelfedezését. Kiemelkedő képviselők: Jules Michelet és Thomas Babington Macaulay) Alapfogalmak, kulcsszavak: történelmi emlékezet, tömegek, középkor újrafelfedezése	Vetített előadás, kommunikáció	
11. téma (11. hét): <i>A historizmus</i> (eredeti értelme: a német filozófiai idealizmus elméleti alapjait megtartva, a múlt hű rekonstruálhatóságát feltételezte, a levéltári	Vetített előadás, kommunikáció	

anyag felfedezése, a források külső és belső kritikája. Tematikai szempontból a historizmus kitüntetett témái az eszmék hordozói, illetve megvalósítói, vagyis az államok, az egyházak és ezek vezetői, tehát a „nagy emberek”, kedvelt műfajai pedig a politikatörténet és az életrajz. A historizmus atyja: Leopold von Ranke. Alapfogalmak, kulcsszavak: historizmus, szellem, történeti individumok.		
12. téma (12. hét): <i>A marxizmus</i> (alapjellemzője, az emberiség történetének négy korszaka. A történelem végső mozgatóereje a gazdaság, termelési eszközök és termelési módok kapcsolata, elnyomók és elnyomottak harca, osztályharc, forradalom, kommunizmus, a fejlődés iránya megváltozhatatlan. Gazdasági szemléletű múltfelfogás annak következményeként, hogy a történészek felfedezik a gazdasági erőkben rejlő lehetőségeket a kutatás számára. Legjelentősebb képviselője: Karl Marx, akihez köthető az általános gazdasági elvek primátusán alapuló történetírás bevezetése is, francia követője: Jean Jaurès. A Marx utáni gazdaságtörténet legfontosabb jellemzői és képviselőinek bemutatása. Beszélhetünk-e gazdaságtörténeti iskolákról?) Alapfogalmak, kulcsszavak: termelési mód, osztályharc, fejlődés, kommunizmus.	Vetített előadás, kommunikáció	
13. téma (12. hét): <i>Szakosodás és szintetizálás a 20. században</i> (különböző irányzatok: eszmetörténet, reprezentánsa: Jakob Burckhardt, gazdaság- és társadalomtörténet, reprezentáns: Fernand Braudel és Eric Hobsbawm, mentalitás, gender, kollektív emlékezet, jellegzetességeik). Hangsúlyváltás a műfajok terén (a hadtörténet, az alkotmánytörténet, a diplomáciatörténet és a biográfia helyét átveszi az eszme-, a gazdaság- és a társadalomtörténet), folytatódik a történetírás specializálódása, a változások oka a modernizáció és az új tudományágak – elsősorban a közgazdaságtan, a szociológia és a pszichológia – kialakulása, hatásuk: újszerű kérdésfelvetések és analitikus módszerek, a történetírás kétféle válasza az új kihívásokra. A szintetikus történetírás első jelentős képviselője a francia Henri Berr. Programját az általa alapított folyóiratban tette közzé. Esettanulmány: Fernand Braudel. Alapfogalmak, kulcsszavak: specializálódás, interdiszciplinaritás, analitikus módszerek	Vetített előadás, kommunikáció	
14. téma (14. hét): <i>Posztmodern ismeretelmélet és történetírás</i> - Derrida és a francia nyelvfilozófusok dekonstrukciós eljárása, valamint Foucault ezzel rokon diskurzuselmélete mellett a történetírás, illetve a társadalomtudományok 20. század végi paradigmaváltásának harmadik komponense a történetírás és a szépirodalom egyneműségének régi tézisének újrafogalmazó ún. narrativista álláspont. Ennek legismertebb képviselője az amerikai Hayden White. A posztmodern történetírás másik kiemelkedően fontos elméleti forrása Michel Foucault (1926–1984) strukturalista ihletésű könyvei, a tudomány fogalmának újraértelmezése, a történelmi ismeret kérdése az új konstrukcióban, a történetírás mint mechanizmus. elméleti bázisa	Vetített előadás, kommunikáció	

a valóság és a nyelv viszonyának újradefiniálása (ún. nyelvi fordulat), a mód, ahogyan formába öntünk és elmondunk egy történetet, befolyásolni fogja a történet jelentését. Jacques Derrida metodológiai eljárása az ún. dekonstrukció, szembefordulás a felvilágosodás pozitív ismeretelméleti örökségével, a nézetek központi kategóriája a hatalom, amely minden kor tudását és gondolkodási módját meghatározza, hármasság: a történész, a forrásai és az olvasó. Esettanulmány: Simon Schama. Alapfogalmak, kulcsszavak: paradigmaváltás, narrativista álláspont, nyelvi fordulat, dekonstrukció		
Könyvészet Barnes, H. E.: <i>A History of Historical Writing</i>. Norman, 1986. (Történettudományi Intézet Könyvtára) https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.184838/page/n133/mode/2up Breisach, Ernst: <i>Historiográfia</i>. Budapest, 2004. (EME-Központi könyvtár) Carbonell, Charles-Olivier: <i>Istoriografia</i>. București, 2006. (EME-Jordáky-könyvtár, fénymásolat) Fueter, E.: <i>Geschichte der neueren Historiographie</i>. Berlin, 1968. (Történettudományi Intézet Könyvtára) Kristón Pál: <i>A történetírás története</i>. Budapest, 1990. (fénymásolat, EME-Jordáky-könyvtár) Lefebvre, G.: <i>La Naissance de l'historiographie moderne</i>. Paris, 1971. (Történettudományi Intézet Könyvtára) Momigliano, A.: <i>Essays in Ancient and Modern Historiography</i>. Oxford, 1977. (Központi Egyetemi Könyvtár) Noiriel, Gérard: <i>A történetírás „válsága”. Elméletek, irányzatok és viták a történelemről tudományá válásától napjainkig</i>. Budapest, 2001. (fénymásolat, EME-Jordáky-könyvtár) Ormos Mária: <i>A történelem és a történettudományok</i>. Budapest, 2003. (EME-Jordáky-könyvtár, fénymásolat) Romsics Ignác: Mi a történelem? http://real-eod.mtak.hu/1022/1/04%20Romsics%20Ignác.pdf Thompson, James Westfall: <i>A History of Historical Writing</i>. Vol. I-II. New York, 1942. https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.175725/page/n3/mode/2up https://archive.org/details/historyofhistori010831mbp/page/n6/mode/2up Kötelező irodalom: 1. Arnold, John H.: <i>Történelem. Nagyon rövid bevezetés</i>. Budapest, 2000. (EME-Jordáky-könyvtár, fénymásolat) 2. Bloch, Marc: <i>A történész mestersége</i>. Budapest, 1997. (EME-Jordáky-könyvtár) 3. Ginzburg, Carlo: <i>A sajt és a kukacok. Egy XVI. századi molnár világképe</i>. Budapest, 1991 (EME-Jordáky-könyvtár, fénymásolat) 4. Davis, Natalie Zemon: <i>Martin Guerre visszatérése</i>. Budapest, 1999 (EME- Központi könyvtár)		
8.2 Szeminárium / Labor (kéthetente két óra)	Didaktikai módszerek	Megjegyzések

1. téma (2. hét): <i>A félévi szemináriumi tematika, a szemináriumi követelmények és a szeminárium menetének ismertetése</i>	Beszélgetés, felmérő teszt	
2. téma (4. hét): <i>A görög történetírás kiemelkedő reprezentánsai: Hérodotosz és Thuküdidész</i> Hérodotosz: <i>A görög-perzsa háború.</i> Fordította Muraközi Gyula. A fordítást ellenőrizte és az utószót írta Hegyi Dolores. Budapest, 2000, Osiris, 9-11., 73-74., 110-111., 116-117., 120., 123-124., 132-133., 161-162., 171-172., 210-212., 271., 510., 590-591., 659-670. p. Thuküdidész: <i>A peloponnészoszi háború.</i> Fordította Muraközy Gyula. A jegyzeteket és az utószót írta, a szöveget a görög eredetivel egybevetette Hegyi Dolores. Budapest, 1999, Osiris, 19., 24-25., 30-33., 113., 238-241., 611-622. p. Falus Róbert: <i>Az ókori görög irodalom története.</i> II. kötet. Budapest, 1964, Gondolat, 489-503., 503-516. p.	Szövegelemzés, Referátum bemutatása, megbeszélés	
3. téma (6. hét): <i>A római történetírás kiemelkedő képviselői: Titus Livius és Tacitus</i> <i>Római történetírók.</i> Válogatta Zsolt Angéla. Budapest, 1986, Európa, 233-234., 238-239., 241., 290-291., 301-305., 306., 325., 346-347., 371-372., 439-440., 448-449., 451-453., 458-459., 470-474., 477-478., 481-482., 483-485., 501-502., 509-512., 532-533., 540-543., 598-599., 615. p. Falus Róbert: <i>A római irodalom története.</i> Budapest, 1970, Gondolat, 305-312., 390-401. p.	Szövegelemzés, Referátum bemutatása, vita	
4. téma (8. hét): <i>A keresztény történetírás reprezentánsai: Euszebiosz és Szent Ágoston</i> Euszebiosz <i>Egyháztörténete.</i> Budapest, 1983, 17-20., 37-40., 55-57., 263-267., 276. p. Szent Ágoston: <i>Isten városáról.</i> Ford. Földváry Antal. I. kötet. Budapest, Kairosz, 2005, 61-62., 69-74., 121-124., 173-174., 259-263., 372-373. p.; III. kötet, 33-34., 263-267., 270-273., 287-288., 304-308., 315-319., 323-324., 328-333., 356. p.; IV. kötet, 89-93., 131-132., 159-164., 197-203., 244-247., 251-252., 263-269., 386-389., 451-453., 541-547. p. (fénymásolat, EME-Jordáky-könyvtár) Brown, Peter: <i>Szent Ágoston élete.</i> Fordította Sággy Marianne. Budapest, 2003, 350-366., 513-596. p. Vanyó László: <i>Az ókeresztény egyház és irodalma.</i> Budapest, 1988, 520-534. p.	Szövegelemzés, Referátum bemutatása, megbeszélés	
5. téma (10. hét): <i>A középkori történetírás képviselői: Tours-i Gergely és Freisingi Ottó</i> Tours-i Gergely: <i>Korunk története. A frankok története.</i> Ford., a bevezető tanulmányokat írta és a jegyzeteket összeállította	Szövegelemzés, Referátum bemutatása, vita	

Mezei Mónika és Adamik Tamás. Pozsony, Kalligram, 2010, 35-134., 135-141., 177., 188-199., 312-316., 319-332., 344-345., 371-372., 380-381., 430-434., 437-441., 543-552., 565-578., 581-584., 624-632. p. (Fénymásolat, EME-Jordáky Könyvtár) Freisingi Ottó: <i>Krónikája</i>. Fordította, bevezetéssel és magyarázó jegyzettel ellátta: Gombos F. Albin. Bp., 1910. (Középkori krónikások 12-14.), 7-55., 58-69, 302-305, 432-436. http://mek.oszk.hu/08300/08318/08318.pdf Freisingi Ottó: <i>I. Frigyes császár tettei</i>. Fordította, bevezetéssel és magyarázó jegyzettel ellátta: Gombos F. Albin. Bp., 1913. (Középkori krónikások 15-16.), 9-71, 120-123, 152-155. http://mek.oszk.hu/12600/12670/12670.pdf		
6. téma (12. hét): <i>A humanista történetírás két kiemelkedő képviselője: Niccolò Machiavelli és Francesco Guicciardini</i> Machiavelli: <i>Firenze története</i>. Ford. Iványi Norbert. In: Niccolò Machiavelli Művei. II. Köt. Budapest: Európa, 1978. 7–11.; 14–16.; 23–25.; 59–67.; 119–121.; 167; 211–212.; 263–264.; 313–323.; 407–410. p. Guicciardini, Francesco: <i>Itália története (1494-1534)</i>. Budapest, 1990, Európa, 5-16, 25-28., 39-45., 95-102, 303-315., 435-439., 485-492, 513-514. p. Quentin Skinner: <i>Machiavelli</i>. Budapest: Atlantisz, 1996. 11-31., 103-115. p.	Szövegelemzés, Referátum bemutatása, megbeszélés	
7. téma (14. hét): <i>A francia felvilágosodás: Montesquieu és Voltaire</i> Montesquieu: <i>A rómaiak nagysága és hanyatlása</i>. Budapest: Magvető, 1975. 5-15., 23-27., 54-69., 73-88., 161-180., 181-190., 204-210., 227-238. p. Voltaire: <i>XII. Károly</i>. Budapest: Európa, 1965. 5-30., 51-60., 97-112., 121-152., 251-288. p. Judith N. Shklar: <i>Montesquieu</i>. Budapest: Atlantisz, 1994. 11-41., 67-87. p. Penke Olga: Poétikai gondolatok és történeti téma Montesquieu és Voltaire első alkotói korszakában. <i>Filológiai közlöny</i>. L. évf. 1-2 sz. (2004). 102-117.	Szövegelemzés, Referátum bemutatása, vita	
Könyvészet Falus Róbert: <i>Az ókori görög irodalom története</i>. II. kötet. Budapest, 1964, 604-607. p. Falus Róbert: <i>A római irodalom története</i>. Budapest, 1970, 432-433. Guenée, Bernard: <i>Histoire et culture historique dans l'Occident médiéval</i>. Paris, 1980. Uő: „Histoires, Annales, Chroniques”. <i>Annales: Economies, Sociétés, Civilisations</i> 28 (1972): 997-1016.		

Miskolczy Ambrus: „Jules Michelet "demokratikus legendái" és a magyar-román párbeszéd.” *Századok* 133.2 (1999): 383-419.

Philips, M.: „Machiavelli, Guicciardini and the Tradition of Vernacular Historiography in Florence.” *American Historical Review* 84 (1979): 86-105.

Trevor-Roper, H. R.: *The Romantic Movement and the Study of History*. London, 1969.

Vanyó László: *Az ókeresztény egyház és irodalma*. Budapest, 1988, 520-534. p.

Walch, J.: *Les Maitres de l'Histoire: Augustin Thierry, Mignet, Guizot, Thierry, Michelet, Edgar Quinet*. Paris, 1986.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- kommunikációs készség fejlesztése
- elemzés hatékonysága
- interdiszciplinaritás
- magas fokú tárgyi ismeret, tájékozottság
- szakmai nyelv uralma
- a tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:
 - a Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
 - a Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Fogalmi és tárgyi ismeret	Írásbeli felmérés	30%
	Szintetizáló készség	Írásbeli felmérés	20%
	Szakirodalom ismerete	Írásbeli felmérés	20%
10.5 Szeminárium / Labor	Elemző készség	Dolgozat készítése	10%
	Szemináriumi tevékenység	Szóbeli értékelés	10%
	Szövegfelismerés	Írásbeli felmérés	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• minden hallgató számára kötelező a félév utolsó előtti hetén (13. héten) a félévi, írott dolgozat leadása egy, az év elején meghatározott témából• a kötelező jellegű irodalom ismerete• min. 70%-os aktív jelenlét			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

Kolozsvár, 2020.03.16.

Dr. Lupescu Mária egyet. docens

Dr. Fehér Andrea egyet. adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

Kolozsvár, 2020. március.

Dr. Nagy Róbert Miklós egyet. docens